Náučný chodník Šterusy – Rebro – Sprosná – Orlie skaly

Kraj:	Trnavský
Okres:	Piešťany
Geomorfologická jednotka:	Malé Karpaty
Geologická jednotka:	jadrové pohorie
Chránené územia:	Chránená krajinná oblasť Malé Karpaty a prírodná rezervácia Orlie skaly
Prístup:	bus Šterusy
Východisko:	Šterusy, zastávka autobusu
Trasa:	Šterusy – Rebro – Sprosná – Orlie skaly
Dĺžka, prevýšenie:	5,5 km, prevýšenie 220 m
Čas prechodu:	2,5 h
Počet zastávok:	4
Náročnosť:	mierne náročná trasa

Zameranie chodníka: prírodovedné, kultúrno-historické

Typ chodníka: samoobslužný, líniový, obojsmerný, peší, celoročný

Nadväznosť na turistickú značku: nie je

Rok otvorenia: 2020

Aktuálny stav: Náučný chodník je v dobrom stave.

Textový sprievodca: nie je; na stránke obce sú verejne dostupné obrázky panelov > .PDF

Kontakty: Obecný úrad Šterusy, Šterusy 117, 922 03 Vrbové, tel. 033 / 7780 026

Poznámka: Z poslednej zastávky (Orlie skaly) možno podľa miestneho značenia prejsť (1,5 km) k poslednej zastávke náučného chodníka Čerenec, Tlstá hora, Malá Pec, Veľká Pec, Barónov hrob s podobným dizajnom panelov i značenia a zísť po ňom do jeho východiska v Prašníku, resp. do iných okolitých cieľov podľa značenia na ňom (Pustá Ves, Vrbové).

Využiteľnosť pre školy

Náučný chodník je vhodný pre terénne vyučovanie starších žiakov.

Čo sa oplatí vidieť na trase náučného chodníka a v okolí

Šterusy. Obec pri severozápadnom okraji Podunajskej (Trnavskej) pahorkatiny pri Šteruskom potoku pod mierne stúpajúcimi svahmi Malých Karpát západne od Piešťan. Jej územie s nálezmi od staršieho neolitu (5 až 3 tisíc rokov pred n. l.), resp. v neďalekej jaskyni Veľká Pec aj z mladšieho paleolitu, patrí medzi najdlhšie osídlené oblasti Slovenska. Prvá písomná zmienka o obci je z roku 1262. Patrila do nitrianskeho panstva, neskôr sa stala zemianskou a čiastočne patrila dobrovodskému panstvu. Vlastníkmi majetkov sa stali potom Erdődyovci a po nich Pálffyovci. Obyvatelia sa zaoberali poľnohospodárstvom i vinohradníctvom a ovocinárstvom. Z pôvodnej kaplnky, zasvätenej sv. Márii Magdaléne, vznikol v roku 1685 kostol, ktorému bola pristavaná veža v roku 1990. Ďalšími pamiatkami sú: zvonica z 18. storočia, prícestné kríže a sochy, napr. rokoková socha sv. Jána Nepomuckého (1763). V rokoch 1975 – 1991 bola miestnou časťou Vrbového.

Prírodná rezervácia Orlie skaly. Chránené územie v severnej zúženej časti Malých Karpát vyhlásené v roku 1984 na juhozápadných svahoch vrchov Orlie skaly a Dúbrava severozápadne od Šterús na ochranu genofondu chránených a iných zriedkavých druhov rastlín v rámci spoločenstiev prevažne lesostepného charakteru, resp. i skalných stepí. Skalnatý až bralnatý hrebeň Orlích skál budujú kriedové vápence, v ich širšom okolí (Dúbrava) prevažujú triasové dolomity. Významným druhom lokálnej flóry je napr. kavyľ vláskovitý (*Stipa capillata*) ale i rôzne vstavače (*Orchis* sp. div.). Rezervácia je súčasťou územia európskeho významu Orlie skaly a chráneného vtáčieho územia Malé Karpaty (obe kategórie sú súčasťou sústavy Natura 2000).

Prírodná pamiatka Veľká pec. Chránená lokalita v severnej zúženej časti na severe Malých Karpát vyhlásená v roku 1979 na ochranu jaskyne Veľká Pec, ležiacej v severovýchodnom svahu nehlboko pod vrcholom **Veľkej Pece (437 m n. m.)**, ležiacej medzi Prašníkom a Šterusami. Územie je súčasťou Dobrovodského, resp. Dobrovodsko-prašníckeho krasu. Mohutný pseudokrasový skalný previs, asi 8 m vysoký a 15 m hlboký, vznikol koróznymi procesmi vo vápnitých zlepencoch a brekciách a zvetrávaním, jeho povrch formovala i činnosť vetra. Je významným archeologickým a paleontologickým náleziskom– našli sa v nej pozostatky ľudského osídlenia z obdobia paleolitu, tiež kosti mamuta, jaskynného medveďa, nosorožca, hyeny a soba. Jaskyňa je verejnosti voľné prístupná. Pamiatka leží na území chráneného vtáčieho územia Malé Karpaty (je súčasťou sústavy Natura 2000).

Viac o okolí > náučný chodník Čerenec, Tlstá hora, Malá Pec, Veľká Pec, Barónov hrob

Chránená krajinná oblasť Malé Karpaty. Chránené územie vyhlásené v roku 1976 v troch izolovaných areáloch na väčšine územia jadrového pohoria Malé Karpaty medzi Devínom a Novým Mestom nad Váhom na juhozápadnom Slovensku. Horské územie – väčšinou náhle sa dvíhajúce z oboch susediacich nížin – s nadmorskými výškami kulminujúcimi vrchom Záruby (768 m) nad Smolenicami budujú najmä žuly, vápence, kremence, fylity a amfibolity. Nachádza sa tu osem krasových oblastí s približne 300 jaskyňami, z ktorých je jediná sprístupnená so sprievodcom (Driny) a dve neveľké (Deravá skala a Veľká pec) sú verejnosti voľne prístupné. Podstatnú časť pokrývajú listnaté lesy s bukom, dubom či hrabom, na skeletnatých podložiach tiež jaseňom, javorom horským a lipou. Miestami sa vyskytuje nepôvodný gaštan jedlý, borovica čierna, teplo- a suchomilné travinno-bylinné porasty, skalné a sutinové spoločenstvá, vzácne i rašeliniská a slatiny. Najvyššie časti najmä na obalových a príkrovových štruktúrach ako aj krasové areály sú turisticky veľmi atraktívne a frekventované. V rámci oblasti leží takmer dvadsať rôzne veľkých území európskeho významu (najrozsiahlejšie sú: Devínske Karpaty, Homoľské Karpaty, Kuchynská hornatina a Biele hory) a dva veľké areály z nej zaberá chránené vtáčie územie Malé Karpaty (obe kategórie sú súčasťou sústavy Natura 2000).

Názvy informačných panelov

1. Šterusy
2. Rebro
3. Sprosná
4. Orlie skaly

Informačné panely v teréne nie sú číslované.

Dlhé skaly

Čierne skaly

Barónov hrob
Orlie skaly

Orlie skaly
422 m n.m.
Sprosná
292 m n.m.
Retro
247 m n.m.

MAPY.COM